

RAPPORT

Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI)
enligt Svensk standard SS 199000:2014

FÖRDJUPAD ARTINVENTERING AV FÅGLAR I ETT OMRÅDE VID VÅGNEDALSVÄGEN, STADSDELEN ASKIM, GÖTEBORGS STAD

Pro Natura

NATTPAKKA

ord & natur

SEPTEMBER 2022

Rapport samt föreliggande arbete följer svensk standard
SS 19000:2014 – Naturvärdesinventering
avseende biologisk mångfald (NVI)

Inventering, text och foto:

Pro Natura
Träringen 66b
416 79 Göteborg
Telefon: 0706-594257
e-post: ola.bengtsson@pro-natura.net

Pro Natura:

Kontaktperson och ansvarig handläggare: Ola Bengtsson
Inventering: Johan Ennerfelt och Ola Bengtsson, Pro Natura samt Johan Eklöf Nattbakka ord & natur.

Beställare:

Göteborgs Stad, Stadsbyggnadskontoret
Kontaktperson: Anna-Karin Nilsson

Framsida:

Miljöbild delområde 1 (övre), Grönfink (nedre)

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	4
2. Uppdraget	5
2.1 Bakgrund	5
2.2 Omfattning	5
3. Metodik	5
3.1 Inventering av fåglar	5
3.2 Kartering av biotoper för fladdermöss	6
3.3 Arbetsgång	8
4. Allmänt om naturförhållandena	8
4.1. Naturförhållandena	8
4.2. Tidigare uppgifter om noterade arter	9
5. Resultat fågelinventeringen	9
5.1. Diskussion fågelinventeringen	11
6. Kartering av biotoper för fladdermöss	14
7. Litteratur och källor	18
7.1. Skriftliga källor	18
7.2. Kartor	18
7.3. Databaser och internet	18

Bilaga 1: Lista över noterade fågelarter

1. Sammanfattning

I samband med att en detaljplan tas fram för ett område vid Vågnedalsvägen, stadsdelen Askim, har Göteborgs Stad beställt en fördjupad artinventering av fåglar samt en biotopkartering av miljöer lämpliga för fladdermöss. Båda dessa arbetsmoment utgör kompletteringar till en tidigare genomförd naturvärdesinventering som redovisades under senhösten 2020 (Bengtsson med flera 2020). Arbetet har genomförts av Pro Natura och Nattbakka ord & natur.

Avgränsat inventeringsområde är beläget i ett utpräglat, västsvenskt kustlandskap där hållmarker, mer eller mindre beskogade, förekommer omväxlande med nedskurna dalgångar i vad som brukar beskrivas som sprickdalsterräng. Hela inventeringsområdet har kontakt med det obebyggda kustlandskapet även om bebyggda miljöer finns intill de östra och norra gränserna.

Häckfågelinventeringen utfördes vid fem tillfällen under mars-juni 2022. Under fågelinventeringen noterades ett förhållandevis begränsat antal arter. Totalt noterades 29 olika fågelarter under inventeringen. Av dessa noterades 22 under omständigheter som indikerar att de möjligen, troligen eller säkerligen nyttjar inventeringsområdet som häckningslokal. Två rödlistade arter noterades dock, nämligen grönfink (EN) och kråka (NT) under omständigheter som kan indikera häckning. Dessutom noterades nattskärna som möjlig häckfågel, en art som är upptagen i bilaga 1 till EUs fågeldirektiv men som inte är rödlistad i Sverige.

Kartering av fladdermusmiljöer gjordes vid fältarbete 2022 men korrelerades mot artdata inhämtat vid fladdermusinventering 2020. En stor del av miljöerna inom inventerat område hyser små förekomster av mogna träd eller yngre träd med små håligheter, förekomst av lös bark eller sprickor i grenar eller stammar. Detta gör att merparten av området är av begränsad betydelse som boplats/dagviste eller övervintringsmiljö för fladdermöss. Däremot förekommer sannolikt en del insekter i skogsmiljöer och kantzoner vilket gör att fladdermöss ibland söker föda i området.

2. Uppdraget

2.1 Bakgrund

I samband med att en detaljplan tas fram för ett område vid Vågnedalsvägen, stadsdelen Askim, har Göteborgs Stad beställt en fördjupad artinventering av fåglar samt en biotopkartering av miljöer lämpliga för fladdermöss. Båda dessa arbetsmoment utgör kompletteringar till en tidigare genomförd naturvärdesinventering som redovisades under senhösten 2020 (Bengtsson med flera 2020). Arbetet har genomförts av Pro Natura och Nattbakka ord & natur.

2.2 Omfattning

Fördjupad artinventering av fåglar samt kartering av biotoper för fladdermöss har gjorts inom område markerad med vit yttergräns på karta i figur 1 och bilaga 1. Inom samma område genomfördes en naturvärdesinventering enligt framtagen standard under 2020. Enligt önskemål från uppdragsgivaren ska arbetet även omfatta en analys av påverkan på fåglar och fladdermöss vid en eventuell byggnation i området. Fältarbetet genomfördes under mars–juni 2022.

3. Metodik

3.1 Inventering av fåglar

Inventering av fåglar har gjorts genom fältbesök vid fem olika tillfällen under perioden mars till juni 2022. Ett fältbesök gjordes under nattetid i mars (ugglor) och ytterligare ett nattbesök gjordes under juni månad (nattskärria). Resterande fältbesök gjordes vid tidiga morgnar. Vid varje fältbesök noterades samtliga arter som hördes eller sågs, tillsammans med under vilka omständigheter arten noterades (exempelvis sjungande, överflygande, varnande etc.). Detta för att sedan kunna avgöra sannolikheten för huruvida en art häckar inom ett visst delområde eller ej.

Tillvägagångssätt följer den metoden som är beskriven som "Artlistning" i Biologiska InventeringsNormer för fåglar BiN (Naturvårdsverket 1978). Denna metod har använts exempelvis vid framtagande av Svensk fågelatlas och är en robust och relevant metod då syftet med inventeringen är att få en kvalitativ uppfattning om häckfågelfaunan (vilka arter som förekommer) snarare än en kvantitativ uppfattning (hur många par av varje art förekommer).

Vid sammanställning av resultatet har häckningskriterier angivna under metoden Artlistning följts till allra största delen och liksom bedömning sannolikheten för häckning. Noteringar av sjungande, eller på annat sätt revirhävdande, fågelarter vid 2 eller fler tillfällen i samma delområde har exempelvis bedömts som en trolig häckning. Om en av noteringarna utgjorts av sång eller liknande och den andra noteringen utgjorts av andra aktiviteter har även detta bedömts som trolig häckning. Arten har då uppenbarligen varit stationär i delområdet under en längre period under häckningssäsong. Notering av nyligen flygga ungar har även bedömts som en indikation på trolig häckning medan observationer av fåglar som upprepade gånger besöker bo eller bohål har bedömts som säker häckning. I de fall endast en notering gjorts av revirhävdande beteende i ett delområde har detta bedömts som möjlig häckning. Observationer av en art vid ett tillfälle under andra omständigheter – födosök, lockläte eller liknande – som inte direkt indikerar att arten hävdar revir har angivits som "Oklar" i de fall miljön bedömts som en möjlig häckningsmiljö för den aktuella arten. Detta är ett mindre avsteg från ovan angivna metod där observation i möjlig häckningsmiljö bedömts som "möjlig" häckning. Vid överflygning eller annan typ av observation av en art i en miljö som inte är lämplig för häckning har bedömningen gjorts att det sannolikt ej är fråga om häckning utan bara en observation av en kringströvande fågelindivid.

3.2 Kartering av biotoper för fladdermöss

När det gäller kartering av biotoper lämpliga för fladdermöss finns ingen allmänt vedertagen metod framtagen. För att kartera miljöer lämpliga för fladdermöss har, i detta arbete, den metod som tagits fram för att bedöma lämplighet för mindre hackspett (Göteborgs Stad 2013) använts som utgångspunkt. Denna metod har därefter modifierats så att den ska kunna fungera för de miljöanspråk olika fladdermusarter har. Bedömning av lämplighet för fladdermöss har gjorts utifrån två olika aspekter, nämligen lämplighet för bo/dagviste samt lämplighet för födosök.

Miljöer lämpliga för boplatser, dagvisten och övervintring kan exempelvis innehålla en god tillgång på hålträd av olika slag, träd med god förekomst av lös bark eller sprickor i stam eller grenar, förekomst av grottor eller liknande, förekomst av kyrkor/äldre ekonomibyggnader, boningshus eller liknande.

Miljöer lämpliga för födosök kan exempelvis vara brynmiljöer, olika typer av vattenmiljöer, äldre skogsmiljöer, gräsmarker med varierad struktur och liknande.

För både boplat- och födosökmiljöer gäller dessutom att dessa behöver vara relativt opåverkade av artificiellt ljus nattetid för att de ska betraktas som lämpliga eller mycket lämpliga. Miljöer som nattetid är kraftigt påverkade av belysning från

byggnader, industrier, gatlyktor och liknande är betydligt sämre för de flesta fladdermöss.

Vid kartering av miljöer lämpliga för fladdermöss har inventeringsområdet delats in i delområden utifrån förekommande miljöer och deras potentiella lämplighet. Varje delområde har försetts med en bokstavskod som anger lämplighet som födosökmiljö (första bokstaven) eller bomiljö/dagviste/övervintring (andra bokstaven) var för sig enligt följande:

- A – Mycket goda förhållanden
- B – Goda förhållanden
- C – Mindre goda förhållanden
- 0 – Saknar värde

Ett område med goda förhållanden för både födosök och boplats/dagviste anges därmed med BB, ett område med goda födosöksförhållanden och mycket goda möjligheter för reproduktion/dagviste/övervintring som BA etc. De allra viktigaste områdena för fladdermöss får således bokstavskombinationen AA medan de sämsta får kombinationen C0. Områden som helt saknar värde för fladdermöss får kombinationen 00.

Utifrån den aktuella bokstavskombinationen för varje delområde görs sedan en kombinerad bedömning av lämplighet för fladdermöss enligt följande:

- Mycket lämpliga ytor, röd färgkodning (bör ha ett A i bokstavskombinationen, undantaget kombinationen A0 eller 0A som bedöms som "Lämpliga ytor")
- Lämpliga ytor, gul färgkodning (har ett B som "högsta" kriterie i bokstavskombinationen)
- Mindre lämpliga ytor, blå färgkodning (har ett C som "högsta" kriterie i bokstavskombinationen)
- Olämpliga ytor, ofärgade (00)

Delområdenas lämplighet för fladdermöss korrelerades dessutom med artdata inhämtat vid fladdermusinventering sommaren 2020. Resultatet anges på karta i *figur 2*.

3.3 Arbetsgång

Följande moment har utförts i artinventeringen av fåglar och kartering av miljöer för fladdermöss.

Förarbete

1. Sammanställning av tidigare dokumentation om fågelfauna inom inventeringsområdet vid utförd naturvärdesinventering 2020.
2. Avgränsning av inventeringsområden för häckfågelinventering.

Fältarbete

Under häckfågelinventeringen gjordes fem fältbesök i området från mars till juni i syfte att inventera fågelfaunan. Tre besök vid tidig morgon och två nattbesök. Tillvägagångssätt beskrivs ovan under avsnitt 3.1.

Kartering av biotoper för fladdermöss utfördes våren 2022 enligt beskrivning i avsnitt 3.2.

4. Allmänt om naturförhållandena

4.1. Naturförhållandena

Avgränsat inventeringsområde är beläget i ett utpräglat, västsvenskt kustlandskap där hällmarker, mer eller mindre beskogade, förekommer omväxlande med nedskurna dalgångar i vad som brukar beskrivas som sprickdalsterräng. Själva inventeringsområdet utgörs, liksom omgivningarna, av denna sprickdalsterräng och ingen del av detta är i dagsläget (2022) bebyggt. Hela inventeringsområdet har kontakt med det obebyggda kustlandskapet även om bebyggda miljöer finns intill de östra och norra gränserna.

Topografin i kustlandskapet är förhållandevis kuperad. De lägst belägna delarna inom inventeringsområdet, cirka 28 meter över havet, hittar man intill Vågnedalsvägen. De högst belägna delarna återfinns i höjdområdena i inventeringsområdets västligaste delar där höjderna når upp mot 45 meter över havet. I själva kustlandskapet når höjderna ofta inte högre än så. Det är inte förrän ett par, tre kilometer österut, in mot Sandsjöbacka naturreservat som man når höjder upp mot 80 – 90 meter över havet.

Vegetationen i ett kustens sprickdalslandskap utgörs ofta av hällmarker och mager tallskog i de höglänta delarna medan sluttningar och låglänta delar i dalgångar ofta

utgörs av mer lövdominerad skog med såväl triviallövträd som ädellövträd, beroende på markens närings- och fuktighetsstatus. Merparten av skogsområdena inom inventeringsområdet har just denna typ av vegetation med tallskog i hållmarksmiljöer eller på magra, men lite djupare jordar, som här och var får ett större eller mindre inslag av lövträd såsom björk eller ek. I de sydvästra delarna blir skogen mer lövdominerad trots tunnare jordar. Sannolikt finns i bergets sprickzoner här ett lite större mineralinnehåll som lokalt ger jordar med lite högre pH. I söder och öster finns lite mer låglänta marker i terrängsvackor eller dalgångar. Också här finns ett lite större lövinslag med arter som asp, björk, ek och sälg. Längst i öster är skogen av slykaraktär. Sannolikt efter avverkning.

Den typen av natur som finns inom inventeringsområdet förekommer också utanför inventeringsområdet fast i mycket större omfattning.

4.2. Tidigare uppgifter om noterade arter

Inom inventerat område finns endast få fynduppgifter avseende fåglar sedan tidigare. De arter som rapporterats från området är större hackspett, spillkråka (NT) och gransångare. Noteringarna gjordes i juli 2017 men ger ingen vägledning till huruvida det rör sig om häckande fåglar eller ej.

Under den fågelinventering som genomfördes under 2022 (denna rapport) noterades både gransångare och större hackspett under omständigheter som säkert eller troligen indikerar häckning. Spillkråka noterades inte alls under denna inventering.

5. Resultat fågelinventeringen

Under fågelinventeringen noterades ett förhållandevis begränsat antal arter. Totalt noterades 29 olika fågelarter under inventeringen. Av dessa noterades 22 under omständigheter som indikerar att de möjligen, troligen eller säkerligen nyttjar inventeringsområdet som häckningslokal. För en fullständig lista över noterade fågelarter hänvisas till bilaga 1.

Den absoluta merparten av noterade arter är sådana som är vanligt förekommande i vardagslandskapet och som kan häcka i många typer av miljöer, också sådana som är kraftigt påverkade av människans aktiviteter. Två rödlistade arter noterades dock som säkra, troliga eller möjliga häckfåglar, nämligen grönfink (EN) och kråka (NT).

Grönfink (EN) noterades under inventeringen i flera delområden, främst som överflygande fåglar. I delområde 6 (ung lövskog) noterades dock en sjungande hane. Det är möjligt att arten häckar i detta område men gjorda noteringar indikerar att arten rör sig i området och sannolikt även håller till utanför inventeringsområdet. Kråka (NT) noterades på liknande sätt, ofta som överflygande, men även under omständigheter som kan indikera häckning i delområde 3.

Dessutom noterades under nattinventering i juni spelande nattskärria, en art som är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1. Fågeln exakta lokalisering är ibland svår att avgöra då nattskärria har ett ljud som förflyttar sig ganska långt men inventeraren bedömde att den spelande individen befann sig i delområde 1. Det bör här påpekas att det finns gott om lämpliga miljöer för nattskärria även utanför inventerat område.

Arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 1 är sådana arter som i ett europeiskt perspektiv anses vara hotade (nattskärria är dock inte rödlistad i Sverige) och för dessa arter har EUs medlemsländer ett ansvar att bilda särskilda skyddsområden. Arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 2 är sådana arter som kan jagas i ett eller flera av EUs medlemsländer och dessa omfattas av nationell jaktlagstiftning. Då detta inte direkt relaterar till naturvårdsfrågor behandlas dessa arter inte separat i diskussionen nedan.

Figur 1. Karta över delområden använda vid fågelinventeringen.

5.1. Diskussion fågelinventeringen

Som nämns ovan gäller den absoluta merparten av alla fågelnoteringar arter som är allmänt förekommande i vardagslandskapet och som kan hitta häckningsmiljöer i flera olika typer av miljöer, även kraftigt människopåverkade sådana.

Markerna runt det inventerade området vid Vågnedalsvägen utgörs till viss del av bebyggelse men runt det inventerade området finns stora arealer mark bestående av hällmarksmiljöer och hällmarksskogar som nyligen skyddats som naturreservat.

Merparten av alla noterade fågelarter är skogsarter som bygger sina bon själva i träd, buskar eller liknande, medan hålhäckare är ovanliga. Detta speglar trädskiktssammansättningen i det inventerade området där trädbevuxna ytor främst är bevuxna med unga eller medelålders träd utan håligheter i stammar och grena. Bland noterade arter finns såväl insektsätare som fröätare och arter som närmast är att betrakta som allätare.

Merparten av de arter som noterats som åtminstone möjliga häckfåglar i skogsmiljöerna är tämligen utpräglade skogsarter som bygger sina bon själv i

grenklykor, skrevor eller liknande. Arter i denna kategori är bofink, gransångare, gärdsmyg, koltrast, lövsångare, morkulla, rödhake, taltrast, ringduva, trädgårdssångare och gråsiska. Dessa arter är antingen utpräglade insektsätare eller har en varierad diet bestående av såväl fröer som animalisk föda. Dessa arter förekommer allmänt i skogslandskapet överallt och kommer sannolikt, ifall de ytor där de häckar skulle påverkas, att flytta till nya häckmiljöer i intilliggande skogsbestånd. Detta förutsätter att avverkning och andra åtgärder görs utanför häckningsperioden.

Ett fåtal av de arter som noterats som åtminstone möjliga häckfåglar är hålhäckande arter. Arterna i denna kategori är blåmes, talgoxe, tofsmes, nötväcka och större hackspett. Den större hackspetten hackar själv ut sitt bohål i ett lämpligt träd med rötade stampartier. Övriga arter kan möjligen förstora håligheter i kraftigt rötad ved men är annars beroende av att hål har bildats eller skapats på annat sätt. Blåmes och talgoxe är de skogsmesar som är mest konkurrenskraftiga och som ofta tränger bort andra hålhäckare från existerande håligheter. Båda arterna häckar gärna i uppsatta holkar och båda är dessutom vanliga både i skogsmiljöer, trädgårdar, parker och liknande. Nötväckan och tofsmesen häckar också i håligheter men nyttjar som regel inte holkar. Också dessa arter är vanlig i skogslandskapet. Inga av dessa fem arter bedöms ha några svårigheter att hitta nya häckmiljöer i intilliggande landskap som dess nuvarande häckplatser skulle påverkas. Detta förutsätter dock att åtgärder görs utanför häckningsperioden.

Inom det inventerade finns även en liten andel arter som främst trivs i halvöppna marker såsom buskmarker, park- och trädgårdsmiljöer eller bebyggda områden. Några av dessa arter nyttjar ibland också hyggen och andra tillfälligt öppna marker. Noterade arter i denna kategori är järnsparv, rödstjärt och skata. Järnsparv och rödstjärt noterades i delområde 1 och observationen av rödstjärt gjordes precis vid Valebergsvägen. Denna art bedömdes som möjlig häckfågel inom inventeringsområdet men kan även häcka bland bebyggelsen. Skatan noterades i ungsbogen i delområde 6 och kan möjligen hitta häckplatser här. Inga av dessa tre arter bedöms ha svårigheter att hitta nya häckningsmiljöer i omgivande landskap vid en eventuell bebyggelse men även i dessa fall måste åtgärder göras utanför häckningsperioden.

Två rödlistade arter noterades under inventeringen som möjliga eller troliga häckfåglar. Dessa är grönfink (EN) och kråka (NT). Dessutom noterades nattskärpa vid nattinventering i juni – en art som tagits upp i bilaga 1 till EUs fågeldirektiv.

Grönfink noterades i delområde 1, 5 och 6 men noterades bara sjungande i ungskogen i delområde 6. Övriga noteringar gjordes av förbiflygande individer. Grönfinken var förr en vanlig art i landskapet men drabbades av en sjukdom (gulknopp) någon gång runt 2008. Detta medförde en mycket kraftig och snabb populationsminskning. Arten har fortfarande en vikande populationstrend. Grönfinken har dock inte särskilt starka krav på sin häckningsmiljö utan kan hålla tillgodo med tämligen triviala skogsbestånd. Av det skälet bedöms inte en eventuell byggnation av miljöerna inom inventeringsområdet påverka grönfinkens möjligheter att finnas kvar i området som häckfågel då liknande miljöer förekommer i närområdet. För att undvika påverkan på individnivå måste avverkning och liknande åtgärder utföras utom häckningsperioden.

Kråka noterades i delområde 3 och 5 och häckning bedöms som möjlig i delområde 3. Kråkan har i vårt land minskat i relativt betydande omfattning under de senaste decennierna men är ändå fortfarande att betrakta som en tämligen allmän fågel. Den häckar i odlingslandskapet och även i anslutning till tätortsbebyggelse men också i kustbandet. För häckning behöver arten mogna träd i vilka stora risbon placeras. De hållmarksmiljöer i vilka arten noterades ligger precis i anslutning till ett större område med hållmarksskogar som till större delen är skyddade som naturreservat. Vid en eventuell byggnation inom inventeringsområdet skulle kråkorna ha goda möjligheter att hitta nya häckplatser såväl i anslutning till bebyggelse som i omgivande hållmarksskogar. Avverkning av bomiljöer bör dock inte göras under häckningsperiod.

Nattskärran är upptagen i bilaga 1 till EUs fågeldirektiv och bedöms därmed som hotad i ett Europeiskt perspektiv. I Sverige är arten dock tämligen allmän i exempelvis hållmarksmiljöer och andra typer av glesa skogar. Den kan även förekomma på hyggen. Arten hördes spela i södra delen av delområde 1 men då arten har ett surrande läte som hörs långt är det svårt att veta exakt var den spelande individen höll till. Söder om delområde 1 finns vidsträckta hållmarksmiljöer där det finns mycket goda möjligheter för nattskärran att hitta lämpliga häckningsmiljöer. Så länge avverkning och andra åtgärder görs utom häckningsperioden bedöms därför en eventuell byggnation inte påverka nattskärrans möjligheter att finnas kvar som häckfågel i närområdet.

6. Kartering av biotoper för fladdermöss

I inventeringsuppdraget ingick det att bedöma aktuellt inventeringsområdes lämplighet för fladdermöss ur ett mer generellt perspektiv. Enligt metodbeskrivningen ovan baseras denna bedömning i första hand på två olika aspekter, nämligen födosökmiljö och miljö för boplats/dagviste/övervintring. I nedanstående beskrivning av delområdena inkluderas även de olika delområdenas exponering för artificiellt ljus nattetid. Hög exponeringsgrad gör att området i mindre grad är lämpligt för fladdermöss.

En stor del av miljöerna inom inventerat område hyser små förekomster av mogna träd eller yngre träd med små håligheter, förekomst av lös bark eller sprickor i grenar eller stammar. Detta gör att merparten av området är av begränsad betydelse som boplats/dagviste eller övervintringsmiljö. Däremot förekommer sannolikt en del insekter i skogsmiljöer och kantzoner vilket gör att fladdermöss ibland söker föda i området. Genomförd inventering av fladdermöss 2020 indikerar detta (Bengtsson med flera 2020). En mindre del av inventerat område bedömdes som mindre lämpligt för fladdermöss och inge del bedömdes vara mycket lämpligt för fladdermöss.

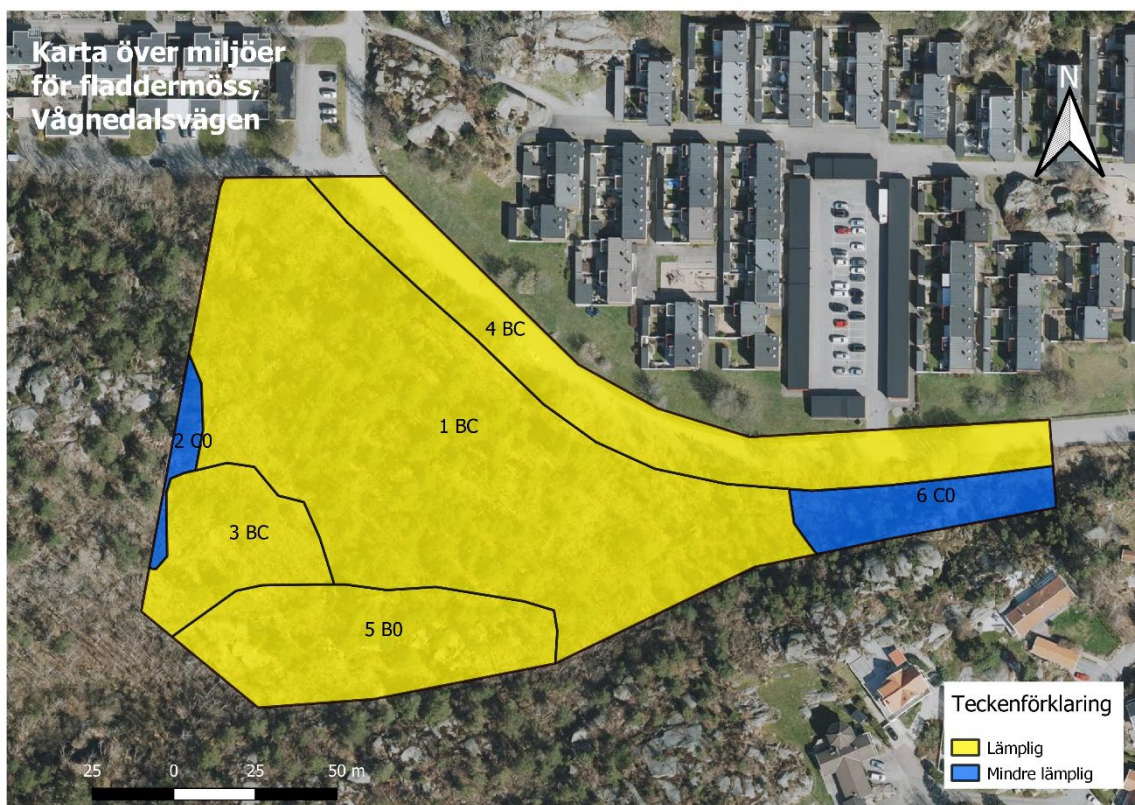
Delområde 1 BC

Delområdet utgörs av en mogen blandskog med ett varierat trädskikt bestående av både lövträd och barrträd

Fodosökmiljö, Goda förhållanden B: Skogen är bitvis luckig vilket ger en viss solexponering. Här finns också en del död ved. Båda dessa faktorer bidrar till att delområdet sannolikt har en viss rikedom på insekter vilka i sin tur kan bli föda åt fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Mindre goda förhållanden C: I skogen förekommer enstaka mogna träd, men även yngre och klenare träd, med viss förekomst av små hål. Enstaka träd har också uppfläkt bark eller sprickor i grenar och stammar där fladdermöss kan söka skydd. I västra delen finns också bergsskrevor med en del sprickbildning som möjligen skulle kunna nyttjas för övervintring.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Låg

Figur 2. Karta över biotoper för fladdermöss.

Delområde 2, C0

Delområdet utgörs av en till största delen öppen hållmarksmiljö. Unga träd och buskar förekommer främst i kantzoner mot mer beskogad mark.

Födosöksmiljö, Mindre goda förhållanden C: den öppna hållmarken är torr och består främst av kala eller moss- och lavbevuxna hållar. Solinstrålningen är dock relativt hög vilket gynnar insektslivet. Hållmarkerna har därmed viss betydelse som födosöksmiljö för fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Saknar värde 0: I den öppna hållmarken saknas träd med håligheter, uppfläkt bark eller sprickor i stam eller grenar.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Låg

Delområde 3 BC

Delområdet utgörs av en lövdominerad och bitvis senvuxen skog med begränsad förekomst av klenare lövträd med små håligheter i stammar och grenar.

Födosökmiljö, Goda förhållanden B: Skogen är senvuxen och lövdominerad och innehåller en del död ved i olika nedbrytningsstadier. Detta skapar vissa förutsättningar för en varierad insektsfauna och därmed också vissa förutsättningar för jagande fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Mindre goda förhållanden C: I skogen förekommer i begränsad omfattning klena hålträd, med viss förekomst av små hål. I denna typ av hålrum kan enstaka fladdermöss söka skydd.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Låg

Delområde 4 BC

Delområdet utgörs av en brynzon ut mot asfalterad väg och bostadshus.

Födosökmiljö, Goda förhållanden B: Brynmiljöer och andra typer av kantzoner är ofta intressanta miljöer för insekter och ofta söker sig även jagande fladdermöss till denna typ av miljöer. Skogen är bitvis luckig vilket ger en viss solexponering. Här finns också en del död ved. Båda dessa faktorer bidrar till att delområdet sannolikt har en viss rikedom på insekter vilka i sin tur kan bli föda åt fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Goda förhållanden C: I brynzonen förekommer enstaka mogna träd – främst björkar – i nära anslutning till vägen. I dessa finns tendens till hålbildning men inga tydligt utvecklade håligheter. Dessa träd påverkas också av ljus från gatlyktor. I övrigt saknas lämpliga träd för bo/dagviste.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Hög

Delområde 5 B0

Delområdet utgörs av en hållmarksmiljö med betydande hållmarksytor omgivna av ett glest trädskikt som domineras av ung till medelålders tall. Inslag finns av lövträd som björk, asp, rönn och ek i samma åldrar.

Födosökmiljö, Goda förhållanden B: Hållmarksmiljöerna bildar tillsammans med förekommande skogsmiljöer en småskalig mosaik som sannolikt har en viss positiv inverkan på insektsfaunan. Delområdet är också relativt solexponerat och varmt

vilket också gynnar insekter. Sammantaget gör detta att det finns vissa födosökmöjligheter för fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Goda förhållanden 0: I hållmarksmiljön saknas ihåliga träd eller andra strukturer som kan erbjuda bomiljöer, dagvisten och övervintringsplatser för fladdermöss.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Låg

Delområde 6 C0

Delområdet utgörs av en mycket ung slyskog dominerad av lövträd som rönn, ek, björk och sälg.

Födosökmiljö, Goda förhållanden C: Ungskogen är i nuläget tät och skuggig och har inte många strukturer som gynnar insektsfaunan. Närheten till hållmarksmiljöer och kantzoner kan möjligen skapa vissa förutsättningar för jagande fladdermöss.

Miljö för boplats/dagviste/övervintring, Goda förhållanden 0: I ungskogen saknas ihåliga träd eller andra strukturer som kan erbjuda bomiljöer, dagvisten och övervintringsplatser för fladdermöss.

Påverkan av artificiellt ljus nattetid: Viss

7. Litteratur och källor

7.1. Skriftliga källor

ArtDatabanken 2020: Rödlistade arter i Sverige 2020. – ArtDatabanken, SLU.

Bengtsson, O., Örnborg, J. & Eklöf, J. 2020: Naturvärdesinventering av ett område vid Vågnedalsvägen, Stadsdelen Askim, Göteborgs Stad. Rapport Stadsbyggnadskontoret.

Göteborgs Stad 2013. Mindre hackspett – förslag till hantering i planarbetet. Stadsbyggnadskontoret.

7.2. Kartor

Ortofoto erhållet från Göteborgs stad

7.3. Databaser och internet

Artportalen – Rapportsystem för växter, djur och svampar:
<https://artportalen.se/>

Artfakta:
<https://artfakta.se/>

Länsstyrelsernas geodatakatalog:
<https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur
<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Skogsstyrelsens kartdatabas:
<https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>

Utförare Pro Natura Träringen 66b 416 79 Göteborg Handläggare Pro Natura Ola Bengtsson Johan Ennerfelt Handläggare Nattpakka ord & natur Johan Eklöf	Dokumentnamn Fördjupad artinventering av fåglar i ett område intill Vågnedalsvägen, Stadsdelen Askim, Göteborgs Stad	Sidnummer (antal sidor) 18 (18) Datum 2022-09-22 Version 1:2
---	--	--

Bilaga 1

Lista över noterade fågelarter

NOTERADE FÅGELARTER VÅGNEDALSVÄGEN 2022

Delområde	Art	Status	April	Maj	Juni	Häckning	Kommentar
1	Bergfink	LC	förflygande			Sannolikt ej	
1	Bofink	LC			sång	Möjlig	
1	Gransångare	LC		sång	sång	Trolig	
1	Gråsiska	LC	lock			Oklar	
1	Grönfink	EN		förflygande		Sannolikt ej	
1	Gärdsmyg	LC			sång	Möjlig	
1	Järnsparv	LC	sång			Möjlig	
1	Koltrast	LC & Fågeldirektivet bilaga 2	sång	sång	varnande	Trolig	
1	Lövsångare	LC		sång	sång	Möjlig	
1	Morkulla	LC & Fågeldirektivet bilaga 2			sång	Möjlig	Flög över Valebergsvägen
1	Nattskärna	LC & Fågeldirektivet bilaga 1			sång	Möjlig	Exakt läge oklart
1	Nötväcka	LC	sång			Möjlig	
1	Rödhake	LC	sång	stationär	varnande	Trolig	
1	Rödstjärt	LC			varnande	Möjlig	Vid Valebergsvägen. Kan lika gärna häcka i bostadsområdet på andra sidan vägen
1	Rödvingetrast	NT & Fågeldirektivet bilaga 2	förflygande			Sannolikt ej	
1	Skrattmåsa	NT & Fågeldirektivet bilaga 2	lock			Sannolikt ej	
1	Större hackspett	LC	sång		ungar hörda i bohål	Säker	
1	Talgoxe	LC	varnande			Möjlig	
1	Taltrast	LC & Fågeldirektivet bilaga 2	sång			Möjlig	
1	Tofsmes	LC	stationär			Möjlig	
2	Lövsångare	LC			sång	Möjlig	
3	Bofink	LC	sång	förflygande		Möjlig	
3	Gransångare	LC		sång		Möjlig	
3	Gråsiska	LC	förflygande			Sannolikt ej	
3	Gärdsmyg	LC			sång	Möjlig	
3	Knölsvan	LC & Fågeldirektivet bilaga 2	förflygande			Sannolikt ej	
3	Kråka	NT & Fågeldirektivet bilaga 2	lock			Möjlig	
3	Lövsångare	LC		sång	sång	Trolig	
3	Större hackspett	LC	stationär			Möjlig	
3	Ringduva	LC & Fågeldirektivet bilaga 2	sång			Möjlig	
3	Rödhake	LC			stationär	Möjlig	
3	Trädgårdssångare	LC			sång	Möjlig	
5	Blåmes	LC	sång			Möjlig	
5	Bofink	LC	förflygande	sång		Möjlig	
5	Gransångare	LC		stationär		Möjlig	
5	Gråsiska	LC	sång	sång		Trolig	
5	Grönfink	EN	förflygande			Sannolikt ej	
5	Gärdsmyg	LC	sång	sång		Trolig	
5	Järnsparv	LC	förflygande			Sannolikt ej	
5	Lövsångare	LC		sång		Möjlig	
5	Nötväcka	LC	sång			Möjlig	
5	Kråka	NT & Fågeldirektivet bilaga 2	förflygande			Sannolikt ej	
5	Ringduva	LC & Fågeldirektivet bilaga 2	sång			Möjlig	
5	Rödhake	LC	sång	stationär		Trolig	
5	Sädesärta	LC	förflygande			Sannolikt ej	
5	Talgoxe	LC		sång		Möjlig	
5	Tofsmes	LC	lock	stationär		Möjlig	
5	Trädpiplärka	LC		förflygande		Sannolikt ej	
6	Grönfink	EN	sång			Möjlig	
6	Gärdsmyg	LC	sång			Möjlig	
6	Koltrast	LC & Fågeldirektivet bilaga 2			varnande	Möjlig	
6	Mindre korsnäbb	LC			förflygande	Sannolikt ej	
6	Rödhake	LC	sång			Möjlig	
6	Skata	LC & Fågeldirektivet bilaga 2			stationär	Möjlig	